ΟΙ ΑΤΑΚΤΟΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΑΙ

('Εκ τῶν ἐθίμων τῆς Κων]πόλεως)

I

Ο ἐπισκέπτης τῆς Κωνσταντινουπόλεως θὰ ἔρριψε βέβαια περίεργον βλέμμα εἰς τὰ αὐτογενῆ αὐτῆς παλληκάρια, τὰ ὁποῖα συχνὰ συνήντησε κατὰ ὁμίλους εἰς τὰς κεντρικὰς τῶν συνοικιῶν γωνίας ἠχηρῶς εἴτε νὰ συνομιλοῦν εἴτε νὰ ρογχάζωσι. Ἐὰν ἠρώτησε, θὰ ἔμαθεν ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὰ ἄτακτα σωματεῖα τῶν πυροσβεστῶν φέροντα τουρκιστὶ τὸν τίτλον τοῦ τουλουμπατζῆ. Ὁ ἄτακτος πυροσβέστης ἀποτελεῖ τὸν τύπον τοῦ ἀμορφώτου πολίτου, τὸν ὁποῖον δὲν διέπλασεν ἡ περιβάλλουσα κοινωνία οὔτε ἐτρόχισεν ἡ παίδευσις εἰς τὸ ἀκόνι της. Ἀνετράφη εἰς τοὺς δρόμους ἀνεπηρέαστος ἀπὸ πᾶσαν περιβάλλουσαν κοινωνικὴν συνθήκην, κατέγινεν ἐν λεπτομερείᾳ νὰ ἐξετάζῃ ὅλα τὰ ἱστορικὰ τῶν λωποδυτῶν καὶ ὅλα τὰ ἱστορικὰ παρατράγωδα τῶν πέριξ οἰκογενειῶν, ἀλλὰ πρὸ παντὸς νὰ ἐπιδεικνύῃ ἀξιώσεις προστάτου καὶ φρουροῦ τῆς συνοικίας. Διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο κατέχει πολλοὺς τίτλους ἐκ τοῦ παρελθόντος καὶ ἡ ἐπιδεξιοθεῖσα τοῦ χαρακτῆρος τιμιότης, παρά τινων ἰδίᾳ, δύναται νὰ προβληθῇ ὡς σπάνιον δεῖγμα εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους. Ἐξ αὐτῶν ὀλίγιστοι γνωρίζουν νὰ ἀναγινώσκωσι, ἂν καὶ τὰ χρονικὰ τῶν σωματείων αὐτῶν σημειοῦσι καὶ μέλη τινὰ ἀπὸ ἀριστοκρατικὰς οἰκογενείας, καθὼς καὶ ἕνα διπλωματοῦχον τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς. Ἡ πυροσβεστικὴ εἶνε τὸ κύριον ἐπάγγελμά των, ἀλλ' ἀναλαμβάνουσι καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἀχθοφόρου καὶ τοῦ νυκτοφύλακος. Ὁσονδήποτε δὲ ἄτακτα καὶ ἂν λογίζωνται τὰ σωματεῖα των ταῦτα ὑπάγονται ὅμως ὑπὸ κοινοὺς νόμους γνωστοὺς εἰς τὴν Ἀστυνομίαν καὶ ἀναγνωρίζουσι κοινὴν ἀρχὴν τὴν ἀνεξιθρησκείαν. Τοῦρκοι, Ἕλληνες καὶ ἀρμένιοι συζῶσι καθ' ὁμίλους τὸν πρωτόγονον βίον δι' ὃν θὰ ἐζητωκραύγαζεν ὁ Ρουσσώ, ἐὰν οὗτοι, ἀντὶ νὰ ζῶσιν

ἀνὰ τοὺς δρόμους τῆς μεγαλοπόλεως, ἔζων ἀνὰ τὰ βαθύχρημνα ὄρη. Βλέπετε ὅτι ὁ τύπος οὗτος τῶν κατοίκων τῆς Πόλεως εἶνε πολὺ διαφορετικός. Δὲν συμφωνεῖ οὔτε μὲ τοὺς βαθυστενάκτους τῆς Σμύρνης Μουρμούρηδες, τῶν ὁποίων τὰ ἄθλα συχνὰ συναντᾶ κανεὶς εἰς τὰς νυκτερινὰς ἁρπαγὰς τῆς ὥ μ ο ρ φ ης, οὔτε μὲ τοὺς Κουτσαβάκηδες τῶν Ἀθηνῶν τοὺς ζῶντας πρὸς δόξαν τοῦ σγουροῦ μαλλιοῦ καὶ τῆς ρομφαίας. Οἱ ἡμέτεροι ἥρωες δὲν εἶνε οὔτε τόσον μεσαιωνικοὶ ἱππόται οὔτε τόσον ἀρειμάνιοι. Περισυλλέγονται ἐκ τῶν αἰσθανθέντων ἔρωτα εἰς τὸν βίον τοῦτον καὶ καταξαλάζουσι συνήθως εἰς τὰ ἄσυλα τῆς φιλανθρωπίας γηροκομούμενοι δημοσίᾳ δαπάνῃ. Ὁ γάμος δὲν βαρύνει οὔτε στολίζει τοὺς βραχίονάς των. Ὁ ἔρως τοῦ ἐπαγγέλματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Τὰ μικρὰ τῆς Πόλεως χαμίνια προγυμνάζονται εἰς τοῦτο. Προσηλοῦσιν ἐπὶ κιβωτίου πετρελαίου δύο μακροὺς ξυλίνους βραχίονας πρὸς παρομοίωσιν τῆς ὑδραντλίας, λαμβάνουσιν αὐτὴν τέσσαρες ἐπὶ τῶν ὤμων, προσποιεῖται ἄλλος μὲ μάστιγα εἰς χεῖρας ὅτι εἶνε ἀρχηγός, ἀκολουθοῦσι ὄπισθεν δέκα-εἴκοσι χαμίνια ὡς δόκιμοι ἢ θαυμασταὶ καὶ ξυπόλυτα ὅλα, κραυγάζοντα φωνὰς ἀγρίας, ἀνὰ τοὺς δρόμους τρέχουσι. Εἶνε τὰ πυροσβεστικὰ γυμνάσια τῶν χαμινίων τῆς Πόλεως. Ἡ πρώτη ἔμπνευσις!

II

Βρακάκι ἄσπρο καὶ κοντὸ ἕως τὸ γόνυ· φλανέλλα στὸ κορμί του κολλητή, στηθάνσικτος· ζώνη δερματίνη μαύρη στὴν ὀσφύν· ξυπόλυτα τὰ γόνατα καὶ πόδια· γυμνὰ τὰ χέρια κ' οἱ βραχίονες· μαντῆλι στραβὰ βαλμένο στὸ κεφάλι· ἰδοὺ ὁ πυροσβέστης μου εἴτε ὁ τουλουμπατζῆς, ὅπως τὸν θέλετε, μὲ τὴν ἐπίσημόν του τὴν στολήν. Χειμῶνα καλοκαῖρι εἶνε ἡ ἰδία, ἀλλὰ μόνον ἐν καιρῷ πυρκαϊᾶς. Τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν φορεῖ πλατέα ἀμπαδένια πανταλόνια γαϊτανογυρισμένα, παχὺ ζωνάρι κόκκινο ἢ ἄσπρο εἰς τὴν μέση γελέκο σταυρωτὸ μὲ χίλια δύο ξόμπλια κεντημένο καὶ μεταξωτὰ θυσανόπλεκτα κουμπιὰ ἀπὸ γαϊτάνια μαῦρα καὶ ριγμένο στοὺς ὤμους σακκάκι, ὡσὰν σμόκιν εἰς τὸ σχῆμα ἀλλὰ μὲ κουκούλα ὄπισθεν καὶ μὲ τσέπαις λοξαὶς καὶ κεντημέναις. Ἐπάνω στοὺς βραχίονας καὶ εἰς τὰ στήθια εἶνε γ ο ρ γ ό ν ες καὶ ἥ λ ι ο ι ζωγραφημένοι μὲ τὴν μέθοδον τὴν ἰνδικὴν τῆς στίξεως καὶ συνήθως ὁ ἔχων λάσια τὰ στήθη καὶ πελωρίους μύστακας ἀναγνωρίζεται ὡς ἀρχηγός, ὅστις φέρει τὸν τουρκικὸν τίτλον τοῦ ρείζη. Ὁ ρείζης δὲν ἀχθοφορεῖ ποτέ, ἀλλὰ

νέμεται ἐξ ἴσου τῶν εἰσπράξεων τῆς ἀχθοφορίας μὲ τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ καὶ νὰ τιμωρῇ τοὺς ἀτάκτους ἐκ τοῦ σωματείου του. Ὡς γνώρισμα ἀρχῆς καὶ κύρους κρατεῖ συχνὰ στὸ χέρι εἴτε τὸ ἐμπλέκει εἰς τὴν ζώνην του μαστίγιον μὲ ἀργυρᾶν λαβίδα καὶ συνήθως κρέμεται ἀπὸ τοῦ στήθους του λοξὰ ἡ ἀργυρᾶ τοῦ ὡρολογίου ἁλυσίδα φέρουσα στὴν ἄκραν τὴν σφυρίκτρα. Τὸν χειμῶνα ὁ ρείζης, ὡσὰν ὁ τσάρος τὴν λευκήν του μηλωτήν, θὰ φορέσῃ παχυτάτην λύκου εἴτε ἄρκτου γοῦνα καὶ αὐτὴν ριχμένην ἔτσι παληκαρίσια ἀπὸ τῶν ὤμων. Ὡς ὑποδήματα ὁ πυροσβέστης μου φορεῖ ἐμβάδας δερματίνους χρώματος βυσσίνου ἐρυθροῦ συνήθως μὲ τὴν πτέρναν πατημένην. Ἀλλὰ τὸ φέσι πάντα



θὰ τσακίζῃ ἀπὸ πίσω καὶ θὰ γέρνῃ ἀπὸ ἐμπρὸς ὡσὰν νὰ λέγῃ εἰς τὸν προστυχόντα «παραμέρισε διατὶ λίγο ἀκόμη καὶ θὰ πέσω.» Μὰ δὲν εἶνε ἔτσι. Ἡ ἐνδυμασία των τοὺς ἀδικεῖ. Καὶ πολλάκις κρύπτονται ὑπὸ αὐτὰς ἀγαθαὶ καρδίαι ἥσυχοι ποῦ μάτην θὰ ἐπρόσμενε κανεὶς φούσκωμα θυμοῦ καὶ δύναμιν μυώνων ἔκτακτον. Ἐδῶ ’στὴν Πόλιν ὅλα τὰ πράγματα ἄλλα φαίνονται καὶ ἄλλα εἶναι.

III

Αἱ πυρκαϊαὶ εἰς τὴν Πόλιν εἶνε ἀπιστεύτως συχναί. Χωρὶς νὰ γνωρίζω διατί, προσλαμβάνουσιν ἑκάστοτε μορφὴν ἐπιδημίας καὶ κατὰ νύκτα ἀγγέλλονται δύο ἢ καὶ τρεῖς ταυτοχρόνως. Εἰς

τὰς μικρὰς ἐξ αὐτῶν ἀριθμοῦνται 30 ἕως 50 οἰκίαι παρανάλωμα τοῦ πυρὸς ἀλλ' εἰς τὰς μεγάλας 200 καὶ 300 ἐνίοτε. Ὅταν λοιπὸν πυρκαϊὰ κάπου ἐκραγῇ, ἄνθρωπος ἀγγελιοφόρος, τὸν ὁποῖον τουρκιστὶ καλοῦσι νομπετζῆ, φέρων ἐπενδύτην ἐρυθρὸν μὲ χρυσᾶ κομβία καὶ μακρὰν λόγχην εἰς τὴν χεῖρα, περιτρέχει ἄφωνος τὰς συνοικίας εἰδοποιῶν τοὺς κεντρικοὺς σταθμοὺς περὶ τοῦ κινδύνου. Τὸν ὁμιλεῖς καὶ σὲ ὑβρίζει. Ὀφείλεις πρῶτα πρῶτα νὰ τὸν εὐχηθῇς «ὥ ρ α ν τ ο υ κ α λ ή ν» καὶ κατόπιν νὰ τὸν ἐρωτήσῃς διὰ νὰ σὲ ἀπαντήσῃ. Καὶ ὅταν πληροφορηθῇς πάλιν, νὰ τὸν κατευοδώσῃς μὲ τὴν ἰδίαν τὴν εὐχήν, τουρκιστὶ « ο ὐ γ ο ὺ ρ σ λ ά.» Ταυτοχρόνως οἱ δύο παμμέγιστοι πύργοι ἀπό τε τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Γαλατᾶ ἀνάπτουσι σημαντῆρα τὸν φανὸν εἴτε ὑψοῦσι σημαίαν τὴν ἡμέραν καὶ ἐξ ἄλλου κανονιοβολισμοὶ ἀγγέλλουσι τὸ λυπηρὸν συμβὰν εἰς τοὺς ἀστοὺς τῆς Πόλεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ὕπνος εἶνε ἀρκετὰ γλυκὺς εἰς τοὺς πολίτας καὶ βαθὺς, εὑρέθη καὶ ἄλλος τρόπος πρὸς ἐξέγερσίν των. Εὑρέθησαν οἱ νυκτοκράκται. Ἄνδρες δηλαδὴ βροντόφωνοι κροτοῦντες βαρείας ῥάβδους ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου ξεφωνοῦσιν ἀνάρθρως, βραχνῶς καὶ ἀσαφῶς τὸν τόπον τῆς πυρκαϊᾶς: «Γιαγκὶν βααααάρ!» τουτέστι «πυρκαϊὰ εἶνε!»

Οἱ σκύλοι οἱ ἱστορικοὶ τῆς Πόλεως, καθ' ὁμάδας συναθροίζονται καὶ γοερῶς γαυγίζουν, χωρὶς νὰ ἠμπορῇ κανεὶς μέσα εἰς αὐτὸ τὸ ἀλληλοβοᾳγητὸ ἀνθρώπων καὶ σκυλιῶν νὰ ἐννοήσῃ τὰς συγκεχυμένας λέξεις τοῦ νυκτοκράκτου. Καὶ κάπου κάπου ἀνοίγουν δύο-τρία παράθυρα τῆς γειτονιᾶς καὶ κάποιος εἴτε κάποια μὲ τὰ νυκτικά της θὰ προβάλλῃ τὸ κεφάλι καὶ θὰ 'ρωτᾷ ἰδιαιτέρως «π ο ῦ ε ἶ ν ε ἡ π υ ρ κ α ϊ ά;» Ὁπότε καὶ γνωστοποιεῖται ἡ καιομένη συνοικία. Ἀλλ' ἤδη οἱ πυροσβέσται μας ἑτοιμάσαντες τὰ πάντα ἀνέλαβον τὴν ὑδραντλίαν ἐπὶ τῶν ὤμων. Ὁ ὄχλος ἐκκινεῖ. Προηγεῖται εἷς κρατῶν τὸ μακρὸν χαλκοῦν ἐπιστόμιον τοῦ σωλῆνος ἀπαστράπτον καθὼς σημαιοφόρος· ἄλλος φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων του δερμάτινον ὁλομήκη σωλῆνα καὶ δύο ἕτεροι ἑκατέρωθεν κρατοῦντες ἐκ μουσαμᾶ φανοὺς κεκοσμημένους μὲ περίαπτα καὶ μὲ μικρὰ φλωρία. Ἀκολουθεῖ ἡ ὑδραντλία φερομένη ὑπὸ τεσσάρων, παραπλεύρως τρεχόντων τεσσάρων ἄλλων πρὸς ἐναλλαγήν, ἔπονται δὲ δύο ἄλλοι μὲ φανοὺς ὀπίσω καὶ ὁ ῥείζης μὲ μάστιγα καὶ μὲ σφυρίκτρα. Τὴν ὀπισθοφυλακὴν ἀποτελοῦσιν οἱ δόκιμοι πυροσβέσται μαθητεύοντες ἔτι, ἄλλοι ἐρασιτέχναι ἐκ τῆς συνοικίας καὶ πολλοὶ πλουσιώτεροι ἄλλοι, οἵτινες ἔφιπποι παρακολουθοῦσι τοὺς ὁμίλους τούτους εὑρίσκοντες εὐχαρίστησιν ἐν αὐτοῖς. Ὁ ὅμιλος οὐδέποτε ὀφείλει νὰ σταματήσῃ

εἴτε νὰ βαδίζῃ. Ὀφείλει νὰ τρέχῃ ἀκατάπαυστα εἴτε πολὺ εἴτε ὀλίγον. Ὅταν δὲ παρέλθωσι πρό τινος ἄλλου πυροσβεστικοῦ σταθμοῦ, ἀναφωνεῖ μὲ δύναμιν καὶ σθένος ὁ σημαιοφόρος πυροσβέστης: — «Αἰ! σεῖς, ἀδέλφια! Μάθετε ὅτι τὰ παλληκάρια τῆς τάδε συνοικίας περνοῦν σᾶν λεοντάρια ἀπὸ ἐμπρός σας.» Ἡ προσφώνησις γίνεται τουρκιστὶ καὶ ὅλος τότε ὁ ὅμιλος βροντοφώνως ξεφωνῶν διέρχεται πρὸ τοῦ σταθμοῦ, ἀδιάφορον κενοῦ πυροσβεστῶν εἴτε ἑτοιμαζομένων καὶ ἐκείνων. Ἀλλοίμονον ὅμως ἐὰν ἐκ παραπλεύρου δρόμου ἄλλος ὅμιλος φανῇ ἄλλης συνοικίας μὲ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Ἀγὼν συνάπτεται τότε δρόμου πολὺ λυσσαλέος. Ὅταν δὲ ὁ εἷς προφθάσῃ νὰ περάσῃ εἰς τὸ τρέξιμον



τὸν ἄλλον, ὁ ἀγὼν ἀλλάζει ὄψιν. Μεταβάλλεται εἰς πάλην καὶ ἀλληλοσκότωμα. Ἀδιάφορον ἐὰν ἡ πυρκαϊὰ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐρημώνῃ τὴν συνοικίαν. Προηγεῖται ἡ τιμὴ καὶ τόρα πρόκειται περὶ αὐτῆς. Ἀγριωτέραν πάλην, σπανίως τις βλέπει. Κατὰ τὰ νόμιμα ὀφείλει ὁ εἷς ὅμιλος νὰ πατήσῃ ἐπὶ τῶν συντριμμάτων τοῦ συνασυναγωνιστοῦ του. Τὰ ἀποτελέσματα εἶνε εὐνόητα. Κεφάλια σπασμένα, πλευρὰ τσακισμένα, συντρίμματα ξύλων, σιδήρων. σωλήνων καὶ παντὸς προστυχόντος. Προλαμβάνονται ὅμως σχεδὸν πάντοτε τὰ ἐπεισόδια ταῦτα τῇ προνοίᾳ τοῦ ρείζη, ὅταν οὗτος παρακάμπτῃ τὰς συμπτώσεις, ἐνῷ ἐξ ἐναντίας ἐπισπεύδονται ὅταν συντύχωσι δύο ἐχθρικοὶ ὅμιλοι. Θεὸς φυλάξοι εἰς σύμπτωσιν τοιαύτην!

IV

Ὁ παραστὰς εἰς τὰς πυρκαϊὰς τῆς Πόλεως παρίσταται πρὸ μεγαλοπρεποῦς ἀλλὰ φρικαλέου φαινομένου. Συχνὰ ἡ πυρκαϊὰ λαμβάνει δύο-τρεῖς διευθύνσεις ταυτοχρόνως, ἡ φλὸξ μὲ ἀναθρώσκοντας πυκνοὺς καπνοὺς ἐξακοντίζει μὲ βρόμον πυρίκαυστα ξύλα καὶ ἥλους εἰς ἀποστάσεις μακρυνάς, ἐνῷ ἄνωθι ὁ οὐρανὸς ζωγραφεῖται μὲ ὑπέρυθρον χρῶμα ἀνὰ τὰ πλατέα στέρνα του. Ἀρρώστους ἀδυνατοῦντας νὰ κινηθῶσι, μητέρας λησμονησάσας ἐν τῷ τρόμῳ κἀνὲν ἐκ τῶν τέκνων των, οἰκοδέσποιναν προσπαθοῦσαν ὑπεραν θρώπως νὰ διασώσῃ τι ἐκ τῶν ἐπίπλων της καὶ καθίδρους ἄνδρας ριπτοντας τοῦτο τὸ ἔπιπλον ἢ ἐκεῖνο ἐκ τῆς σκάλας ἢ τοῦ παραθύρου. Ἀλλοίμονον! Ἐὰν καὶ τὸ περισωθὲν οὕτω πως δὲν κλαπῇ ἀπὸ χιλιους δυὸ καιροφυλακτοῦντας μάλιστα ἐκ τοῦ ἰουδαϊκοῦ ὄχλου.

Ἰδοὺ τὸ στάδιον ὅπερ παρέχεται εἰς τοὺς ἡμετέρους ἥρωας πυροσβέστας οἵτινες προφθάνουσι καὶ ἐκ τῶν πλέον μακρὰν συνοικοιῶν τῆς πόλεως. Αἱ ὑδραντλίαι τίθενται εἰς ἐνέργειαν καὶ κόσμος ὅλος πυροσβεστῶν καὶ μὴ προμηθεύει νερὸ εἰς αὐτάς. Ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ κατὰ τοῦ πυρὸς γενικὴ ἀρχηγία λείπει, ἕκαστος δὲ ρείζης διευθύνει ὅπως καὶ ὁπόθεν θέλει τὸ νερό του. Ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ δύναμις τοῦ πυρὸς περιφρονεῖ τοὺς πήδακας τῆς ὑδραντλίας των ὅπως δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ τὸ ἐκτοξευόμενον τοῦτο ὕδωρ σχετικῶς πρὸς τὰς διαστάσεις τὰς τεραστίας ἐνίοτε τῆς φλογός. Ἡ πυρκαϊὰ προχωρεῖ μεθ' ὅλους τοὺς ἱδρῶτας, τὰς φωνάς, τὰς ὕβρεις, τοὺς ἀγῶνάς των.

Εὐτυχῶς ὅτι ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις διωργάνωσε πλέον συστηματικὰ πυροσβεστικὰ σώματα, καὶ τὰ μὲν δυστυχήματα σημειοῦνται ὀλιγώτερα, οἱ δὲ ἄτακτοι πυροσβέσται ἤρξαντο ἐλαττούμενοι. Πλειστάκις ὅμως οὗτοι ἔρχονται εἰς ἰδιαιτέρας συμφωνίας πρὸς τοὺς κυρίους τῶν παρὰ τὴν πυρκαϊὰν οἰκιῶν ἀναλαμβάνοντες τὴν προφύλαξίν των δι' ἀκαταπαύστου περιβολῆς αὐτῶν καὶ περιοριζόμενοι εἰς αὐτὰς καὶ μόνον. Ἀνέκδοτα ὅμως οὐκ ὀλίγα κυκλοφοροῦσιν, ὅτι τινὲς ἐφωράθησαν ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς κατασβέσεως τοῦ πυρὸς κρυπτόμενοι εἰς μερικὰς ντολάπας ὅπου ἐπεδόθησαν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς καταβροχθίσεως τῶν γλυκυσμάτων καὶ τῆς ρακοποσίας, διότι καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο ὀνομάζεται φλογὸς κατάσβεσις. Ὅταν δὲ ἡ πραγματικὴ πυρκαϊὰ σβεσθῇ, οἱ ὁμιλοι οὗτοι ἐπανέρχονται πλήρεις ἐγωϊσμοῦ εἰς τὰς ἑστίας των. Ἐπὶ ἡμέρας θὰ διηγοῦνται περιπετείας, ἱστορικὰ καὶ τόσας ἄλλας ἀνδραγαθίας των, οἱ ἥρωες!

V

Ἐὰν χρηματικῶς τοῖς προσεμειδίασεν ἡ τύχη, τὴν ἐπαύριον τὰ παλληκάρια θὰ διασκεδάσουν. Θὰ ἔχουν τὸ κέφι των. Ἀπὸ πρωΐας μὲ λουλοῦδι στὸ κεφάλι καὶ μὲ βῆμα σιγανὸν ἐπιτετηδευμένως παραπαΐον συνάζονται εἰς τῆς συνοικίας των τὸ καπηλεῖον. Ὁ ζουρνᾶς τοῦ ἀθιγγάνου θὰ ἀρχίσῃ δακέθυμον μέλος καὶ ὁ ρυθμικὸς κρότος τοῦ πελωρίου κυμβάλου θίγει ἀκατανικήτως τῆς εὐφροσύνης των τὰς κατανυκτικωτέρας χορδάς. Τουρκικὸς σκοπὸς καὶ ὁ καρσιλαμᾶς ποικίλλουσι τὴν παθητικὴν μελῳδίαν τῆς ἀνατολικῆς ἐμπνεύσεως καὶ συχνὰ πυκνὰ κανὲν οὔφ καὶ κανὲν ὤχ ἐξατμίζει τὸν συμπυκνωθέντα ἠλεκτρισμὸν τῶν παλληκαριῶν μου. Ἡ ρακοποσία προχωρεῖ μὲ χίλια δυὸ τουρσιὰ καὶ μεζελίκια, ὁπότε εἰς τὸ προανάκρουσμα παθητικοῦ τινος ἀμανὲ ἀκούετε τὸν στόνον ἄχ . . . . . καὶ γαργαριστὸς ὁ λάρυγξ κανενὸς παλληκαριοῦ ἀφίνει, κύματα παλμούς, παθητικὸν ἀμανὲ ἀπὸ μαραμμένα φυλλοκάρδια. Τοὺς στίχους τούτους πλήρεις ἔρωτος ἀκολουθοῦσιν εἶτα ὑπορχήματα τῆς τουρκικῆς μούσης, ἐκτὸς ἂν ἐν τῷ ἀναμεταξὺ ἀναφυεῖσα ἔρις δὲν τοὺς διαλύσῃ καὶ δὲν θρυμματίσῃ τὰ ποτήρια των. Ἐὰν ὄχι, θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ δευτέρα πρᾶξις τοῦ προγράμματος, ὁ γῦρος εἰς τὰς ἄλλας συνοικίας. Ὁ ρεΐζης σπανίως τοὺς συνοδεύει εἰς αὐτό· συνιστᾶ μόνον στὰ παιδιά του νὰ διασκεδάσουν ἥσυχα. Παίζει λοιπὸν ὁ ζουρνᾶς καὶ τὸ κύμβαλον ἀπὸ ἐμπρὸς καὶ ἀκολουθοῦν τὰ παλληκάρια ἀπὸ 'πίσω ζαλισμένα, παραπατοῦντα καὶ ἀλληλοβασταζόμενα. Καὶ ὅταν καταντήσουν εἰς τὴν συνοικίαν των θὰ ἀλλάξῃ ἡ σκηνή. Θὰ τοὺς εὕρητε εἰς τὴν γωνίαν τοῦ σταθμοῦ των ἐξηπλωμένους ἐν ὑπαίθρῳ μακαρίως καὶ ρογχάζοντας. Ποῦ καί που θὰ σηκώνῃ τὸ κεφάλι του κανείς, μὲ φουσκωμένα κατακόκκινα τὰ 'μάτια καὶ τὸ πρόσωπον βαρὺ ἀχαρακτήριστο, νὰ ἐρωτᾷ τὸν παρακείμενον πῶς εἶνε. Μὴ τοὺς ἐνοχλήσετε, παρακαλῶ. Ἀφῆτέ τους. Τὰ παλληκάρια μου κοιμοῦνται.

[Κωνσταντινούπολις] ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

Τί εἶνε εἰλικρίνεια

Εἰλικρίνεια θὰ 'πῇ τὸ νὰ λέγῃ μία κυρία ἐλευθέρως ὅ,τι κακὸν σκέπτεται διὰ τὰς φίλας της.